

УДК 342.9

Болота Н.А.¹, Купін А.П.²

¹ студ. гр. Ю-321 НУ «Запорізька політехніка»

² канд. юр. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Адміністративна відповідальність є результатом дії відповідної галузі законодавства – законодавства про адміністративну відповідальність, до якого входять: КупАП від 07.11.1984 р. (наразі діє в ред. Від 16.02.2010 р.); інші закони про адміністративні порушення (такі закони до включення у КупАП застосовуються безпосередньо); МКУ від 11.07.2002 р. (наразі діє в ред. Від 01.08.2009 р.);

КупАП є основним нормативним актом, який регламентує адміністративну відповідальність. Про це свідчать норми чинного законодавства, які:

- передбачають включення до КупАП інших законів про адміністративну відповідальність;
- встановлюють, що його положення поширюються й на адміністративні правопорушення, відповідальність за вчинення яких передбачена іншими законами.

Крім того, чинне законодавство містить значну кількість нормативних документів, якими встановлюються різноманітні правила і вимоги, за порушення котрих КупАП передбачає адміністративну відповідальність. Такі норми можна знайти у: Законах; Актах, затверджених КМУ; Актах, прийнятих органами виконавчої влади; Актах, прийнятих органами місцевого самоврядування.

Прикладами можуть слугувати наведені вище кодекси і закони; Правила дорожнього руху, що затверджені постановою КМУ від 10.10.2001 р. № 1306 (адміністративна відповідальність за їх порушення передбачена ст.ст. 121-129 та іншими КупАП); Тимчасові правила обігу в Україні побутових піротехнічних виробів, що затверджені наказом МВС № 1649 від 23.12.2003 р. (адміністративна відповідальність передбачена ст. 195-6 «Порушення порядку виробництва, зберігання, перевезення, торгівлі та використання піротехнічних засобів»).

Важливі положення щодо нормативного забезпечення відповідальності за адміністративні проступки наведено в ст. 8 КупАП «Чинність закону про відповідальність за адміністративні правопорушення». Вона встановлює, що притягнення до відповідальності здійснюється за нормами, які діють під час і за місцем вчинення правопорушення. Закони, які пом'якшують або скасовують відповідальність, мають зворотну силу (поширюються на правопорушення, вчинені до їх видання). Закони, які встановлюють або посилюють відповідальність, зворотної сили не мають. Провадження по проступках ведеться на підставі закону, що діє під час і за місцем розгляду справи.

Нормами, які містяться в окремих статтях, КупАП регламентує: відповідальність неповнолітніх (ст. 13); посадових осіб (ст. 14); військовослужбовців та інших осіб, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів (ст. 15); іноземців і осіб без громадянства (ст. 16).

КупАП визначає обставини, що виключають адміністративну відповідальність (ст. 17), можливість передачі матеріалів про адміністративне правопорушення на розгляд громадської організації або трудового колективу (ст. 21), звільнення від адміністративної відповідальності при малозначності правопорушення (ст. 22).

Особлива увага приділяється питанням виявлення й усунення причин та умов, які сприяють адміністративним правопорушенням (ст. 6 «Запобігання адміністративним правопорушенням»), а також дотриманню законності у цій сфері (ст. 7 «Забезпечення законності при застосуванні заходів впливу за адміністративні правопорушення»). Зокрема, встановлені такі способи забезпечення законності, як

систематичний контроль з боку вищестоящих органів і посадових осіб, прокурорський нагляд, право оскарження тощо.

Наведене вище й аналіз чинного законодавства про адміністративні правопорушення дозволяє дійти висновку, що ознаками законодавчого забезпечення адміністративної відповідальності є:

притягнення до адміністративної відповідальності можливе лише в результаті вчинення адміністративного правопорушення;

адміністративна відповідальність полягає в застосуванні до винних адміністративних стягнень. У ст. 23 КупАП «Мета адміністративного стягнення» зазначено, що адміністративне стягнення є мірою відповідальності;

Отже, адміністративна відповідальність є одним із видів юридичної відповідальності. Під адміністративною відповідальністю розуміється застосування уповноваженим органом чи посадовою особою адміністративного стягнення до особи, яка вчинила правопорушення, що за своїм характером не тягне відповідно до чинного законодавства кримінальну відповідальність.